

Alkotás □ .:

Szabadka kel .: 59

66 n

Érdemes főmester tv., szer. ttv.-ek.

Szabadka keletén szk.páholyt alapítottunk. Kis számban, de annál nagyobb lelkesedéssel látunk hozzá, hogy az eddig elvártnak tartott területet felszántassuk, a felvilágosodás magját elhintjük, a kiképzendő palántát gondos szeretettel neveljük, profánoktól származó támadások ellen megvédjük. S megvárjuk gyököződését, hogy lelkes munkánk eredményes lesz, hogy sikerüljen fog a nagy város szerény kulturális viszonyaira, lelkességének elhatalmasodására, a városi és társadalmi életre irányítólag befolyást gyakorolni, amennyire csak szerény erőnk bennünket képesít.

Ezen nagy munkánál segítségüket igénybe óhajtjuk venni. Anyagi áldozatokat nem kívánunk, amit kérünk, az csak szellemi téren mozog. Óhajtjuk, hogy páholyunk, ttv.-ünk szellemi jegyeireinek élcsitására, sokoldalú, lehetőleg bőszeges könyvtárral bírjon; oly arányúval, amelyet jelenleg, páholyalapítónk nagy költségeink miatt megvásárolni nem tudunk, amely azonfelül a magyar szk.-ség szellemi életét teljes egészében tárja föl előttünk: s ezt pénzért megvásárolni nem is lehet. Ezért arra kérünk benneteket szer.ttv., hogy a budapesti páholyok, amelyek könyvtáraikat felajánlatják, abból lehető sok művet adományozzanak,

az összes párhelyek pedig ajándékozzák nekünk könyvtárunk főlése
példányait, valamint saját kiadványait, a közöljük nekünk ki-
dálóbb alkotásaink szervezését, hogy ez utóbbi által szellemi éle-
tüket annál behatódobban megismerheszük.

Szer.ttv: Kérlelmünk igen szerény. Sem a párhelyokra,
sem az egyes ttv.-re nem jelent nagy áldozatot. Ezért nagy a
reményünk, hogy kérésünknek eleget fogtok tenni, miértis előre
hálaa köszönetet mondunk.-

Ty.-i sz. Eöy. az. s. sz. sz.

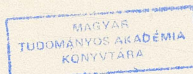
Alkotás szk. páholy

Lányi Mor s.k.

főmester.

Dr. Rosenthal József s.k.

titkár.

Alkotás □ .:

Szabadka kel .: 59

Ms 5724/335

94m

Erdemes főmester hv.:
Kor.: Hv.:

Írva könyvtárolásunkból fogadható halás főmestertől; a három
füzetbe szép tartalmánál fogva dívél képezi a könyvtárunknak.
Tó. sz. údo. az l. sz. sz. sz.

Könyvtár
h. főmester

A. Rosenthal főmester
Szabadka

"Köthlen László főszt. o. n. a"

Tud. hely

No 724/3361X
18/12

Érdemes Főm ∴ Tv. ∴

Szeretett Tv. ∴ -ek!

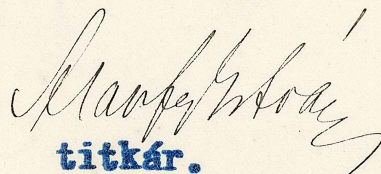
Mintegy másfél évvel ezelőtt megalapítottuk Szabadka kel. ∴ -en a kir. ∴ műv. ∴ hajlékát és azóta buzgon munkálkodunk a szkv. ∴ -i eszmék istáplása érdekében. Nagy súlyt fektetünk azonban arra is, hogy tv. ∴ -eink a szkv. ∴ irodalommal és a szkv. ∴ irodalom termékeivel foglalkozzanak.

Az iránt fordulunk tehát hozzátok, hogy könyvtártok fölös műveit, ugyszintén páholytok eddig megjelent összes kiadványait nekünk költségünkön megküldeni kegyeskedjete.

, Irántatok tanúsított tv. ∴ -i ér-
zületünkről tesszünk tanúságot, akkor, mikor páholyunk kiad-
ványát nektek mellékelten beküldjük- és kérjük, hogy a meg-
jelenendő kiadványaitokat is beküldeni sziveskedjete.

Kérésünket ismételve vagyunk

Tv. ∴ -i szeretettel

titkár.

könyvtáros

főmester ..

*Az „Alkotás” páholy válasza
a Magyarországi Symbolikus Nagy-
páholy őszi körlevelére.*

Szabadka, 1912. november 28-án

145-1912

A Magyarországi Symbolikus Nagypáholynek Budapest.

Értsük meg egymást! Valóban megszívlelendő szavak. De ahhoz, hogy egymást meg-
 értsük, a szabadkőművesség két erkölcsi tételét nem nélkülözhetjük. Az egyik: hogy legyünk
 őszinték, a másik: hogy legyünk türelmesek.

Az egyik a vélemények kölcsönös tiszteletére kötelez bennünket, a másik a nézetek
 s meggyőződés nyílt, egyenes bevallása nélkül el sem képzelhető.

A szabadkőművesi etika e két nagy elvétől áthatva, tiszteletteljes megbecsüléssel
 fogadjuk a Nagypáholy 1912. okt 15-én kelt köriratát, melynek nyilvánvaló intenciója kire-
 keszteni a páholyok életéből mindazt az anyagot, mely a testvérek között aktualitásánál fogva
 meghasonlást idézhetne elő.

Az intenciót helyeseljük, de teljes nyíltsággal kérdezzük, beérheti-e a magyar szabad-
 kőművesség valóban progresszív rétege azzal, hogy a haladás alaptételül felismert választó-
 jogi reform érdekében csupán az improduktív „apostolkodás” határain belül maradjunk. Éljük
 be ezzel csak azért, mert egyes testvéreink profán közéleti vagy pártpolitikai szereplése csak
 ezzel a se hideg se meleg irányzattal volna összeegyeztethető; vagy azért, mert a közhatalmi
 tényezők pillanatnyi politikai érdeke a választójogi követelés elnémitását, de legalább is nagyon
 lényeges tompítását kívánja; vagy mert e tényezők a szabadelvű és progresszív polgárság e
 követelését netalán minden eszközzel, tehát a szabadkőművesség fenmaradásának veszélyez-
 tetésével is — el akarják fojtani?

E pontnál távol áll tőlünk annak kiélezése, hogy mily végzetes hiba volna valamely
 szabadkőműves követelés erőteljes és hatékony propagandáját akkor abbahagyni, a midőn a
 kérdés a gyakorlati megvalósítás küszöbén áll és abbahagyni azzal a reakció részéről is fel-
 kapott kiszólással, vagy elszólással, hogy hiszen a teljes és tökéletes megoldás úgysem érhető
 el *most*, tehát a valamit nem is érdemes forszírozni, hanem inkább, a mindent *elméletileg*
 tovább követelni: — mindezt, mint mondtuk, nem kívánjuk pointírozni, de megemlítjük,
 mert e pontnál a becsületes, jóhiszemű kishitűség szinte egy nyomon jár a reakció szemfor-
 gató jezsuitizmusával.

De térjünk vissza a kérdés velejéhez, mely nyílt s egyenes feleletet vár!

A szabadkőművesség azon részét, mely ideális törekvésektől eltelve, megdőböntő
 kulturális és anyagi elmaradottságunk közepette a közszabadságra, minden demokratikus hala-
 dásra, sajtóra, igazságszolgáltatásra és közigazgatásra egyaránt veszedelmes irányzatokkal
 szemben, a mi viszonyainkat mérlegelve, csak egyetlen radikális védelmi eszközt ismer, s ez:
 a becsületes nyugateurópai választójog megalkotása: ezt a szabadkőművességet a Nagypáholy
 egyébként nagyon jó szándéku, nagyon lendületes, de mégis a rezignáció méla akkordjaitól
 kísért okfejtése mélyen lehangolta és nyílt, őszinte állásfoglalásra készíti.

Ezen állásfoglalás abban összegezhető, hogy ne a félreállítás, meghunyászkodás és
 alkalmazkodás tanait hirdessük, melyek úgy lehet, kitűnő eszközök az egyéni érvényesülés
 terén, de mindenha alkalmatlanoknak bizonyultak, ha a nagy eszmék birodalmában, az embe-
 riség egyetemes érdekeinek a messze jövőre is kiható küzdelmeiben csak egy lépéssel is
 előbbre akartunk jutni.

Hirdessük e helyett a bátor cselekvést és helytállást, ha mindjárt némi egyéni áldo-
 zatot is követel tőlünk. Ez felel meg a szabadkőművesség esszenciális hivatásának, ez felel
 meg azoknak a tiszteletreméltó hagyományoknak, melyeknek a Nagypáholy érdemes vezető-
 sége eddigelé hű letéteményese volt.

Nincs fájdalmasabb gondolat, mint az, mely elhítené velünk, hogy a mi szövetségünk oly vérszegény, oly enervált intézmény, hogy csak addig él benne az egység és a szolidaritás ereje, amíg az elvek hirdetésénél tartunk, de nyomban megbénul, amint a testet öltött akció tettekre szólít! Nem — soha se féltse senki a szabadkőművesség békéjét, a szeretetteljes megértést, a testvéri szolidaritást attól a munkától, melynek a szabadkőműves szellem az inspirátora, dísze és lelkeket hódító ereje!

Nem lehet, hogy „a szeretet elhamvadjon a gyűlölet tüzében“ akkor, midőn el akarjuk oltani az egyéni önzésnek, zárt osztályfelfogásoknak és társadalmi előítéleteknek minden haladást felemésztő tüzeit, hogy a valódi szabadkőműves progresszió ügyét diadalra juttassuk!

A pártok tusájához, egyének és csoportok érvényesüléséhez valóban semmi közünk nincs; de azokhoz sem lehet közünk, akik bármely párt érdekében vagy bárminő személyes okokból a magyar szabadkőművességet akkor akarják békóba verni, amikor a cselekvés kötelesség, és a tétlenség erkölcsi megsemmisülés.

Áthatva e gondolatoktól mondjuk: hogy a választójog kérdése és annak az eddig is támogatott szervezetekkel karöltve való cselekvő propagandája a magyar szabadkőművesség legközelebbi munkaprogramjában már csak azért sem mellőzhető, mert mi ezt a program legkiemelkedőbb, a szabadkőművesség egyetemére kötelező feladatának tekintjük.

Midőn mindezt válaszképen a Nagypáholy köriratára a szabadkőműves türelmesség és őszinteség kettős köteletségének tudatában elmondjuk: — kérjük a Nagypáholyt, fogadja szeretettel igénytelen páholyunk tiszteletteljes véleménynyilvánítását.

Az „Alkotás“ páholy nevében:

Lányi Mór s. k.
főmester.

Alapfy István s. k.
titkár.

